

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 15. maaliskuuta 2016
(OR. en)

7118/16

COVEME 4

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähtettäjä: Neuvoston pääsihteeristö

Päivämäärä: 15. maaliskuuta 2016

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Ed. asiak. nro: 6203/16 COVEME 3

Kom:n asiak. nro: 5651/16 + ADD 1, 5652/16 + ADD 1

Asia: Neuvoston päätelmät yhteistyö- ja seurantamekanismista

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena neuvoston (yleiset asiat) 15. maaliskuuta 2016 antamat päätelmät yhteistyö- ja seurantamekanismista.

Neuvoston päätelmät yhteistyö- ja seurantamekanismista

1. Neuvosto vahvistaa aikaisemmin antamansa päätelmät ja ilmaisee tyytyväisyytensä komission kertomuksiin yhteistyö- ja seurantamekanismin puitteissa saavutetusta edistymisestä Bulgariassa ja Romaniassa. Neuvosto antaa komissiolle tunnustusta tehdystä työstä ja käytetyistä menetelmistä sekä yhtyy täysin kertomuksissa esitettyihin objektiiviseen ja tasapainoiseen analyysiin ja suosituksiin. Tässä yhteydessä neuvosto toteaa Bulgarian ja Romanian edelleen toimineen mekanismin puitteissa hyvässä yhteistyössä komission ja muiden jäsenvaltioiden kanssa.
2. Neuvosto toistaa sitoutuneensa EU:n arvoihin ja periaatteisiin. Uudistusten tehokas täytäntöönpano, jossa keskitytään kestäviin tuloksiin ja vakuuttaviin ja todennettavissa oleviin toimiin, on edelleen olennaisen tärkeää sen varmistamiseksi, että kansalaiset voivat hyödyntää kaikkia unionin jäsenyyden tarjoamia mahdollisuuksia. Tältä osin neuvosto myös toistaa, että mekanismeissa asetettujen tavoitteiden saavuttaminen edellyttää tällaisille uudistuksille annettavaa laajaa ja varauksetonta poliittista tukea.
3. Neuvosto myöntää, että uudistusprosessin saamiseksi jälleen vauhtiin on toteutettu rohkaisevia toimia, mutta yleisesti ottaen Bulgarian on vauhditettava kiireellisesti edistystään. Oikeuslaitoksessa tehtyt korkean tason nimitykset ovat merkille pantavia. Useat kiitettävät aloitteet, etenkin parlamentin joulukuussa 2015 laajalla enemmistöllä hyväksymä perustuslain muutos, joka on askel kohti ylimmän tuomarineuvoston uudistamista, edellyttävät nyt jatkotoimia. Olennaista on nyt varmistaa oikeuslaitoksen uudistamista ja korruption torjuntaa koskevien tärkeiden ja kattavien uudistusstrategioiden täytäntöönpano ja konkreettisten tulosten seuranta.

4. Vaikka neuvosto on tyytyväinen siihen, että hallitus on ilmoittanut olevansa poliittisesti sitoutunut uudistuksiin, uudistuksia tukeva laajempi ja varaukseton poliittinen konsensus on tarpeen, jotta konkreettisia ja kestäviä uudistuspyrkimyksiä voidaan viedä vahvemmin eteenpäin. Komission yleisessä arviossa tuodaan edelleen esille monia huolenaiheita, joihin on vielä puututtava. Bulgarian olisi asetettava tomissaan etusijalle oikeusjärjestykseen kohdistuvaa poliittista vaikuttamista koskevien kiistojen selvittäminen, nimitysmenettelyihin liittyvien lahjomattomuuskysymysten ratkaiseminen, tarve parantaa puutteiden seuranta ja niiden korjaamista sekä tuomioistuinten tuomioiden tehokas täytäntöönpano. Ylimmän tuomarineuvoston ja syyttäjänviraston uudistusten jatkaminen sekä oikeuslaitoksen tarkastusviraston toimivallan vahvistaminen ovat edelleen keskeisiä kysymyksiä. Neuvosto panee myös merkille, että maalla on vaikeuksia osoittaa saavuttaneensa tuloksia korruption ja järjestäytyneen rikollisuuden torjunnassa.
5. Jo saavutetun edistymisen ja Bulgarian tähänastisen strategisen suunnittelun pohjalta neuvosto kehottaa nopeuttamaan ratkaisevasti toimia kaikkien komission kertomuksessaan esittämien suositusten huomioon ottamiseksi ja odottaa konkreettisia edistysaskelia ja tuntuvaa edistystä ennen seuraavaa komission kertomusta.

Bulgarian olisi kaiken kaikkiaan lujitettava poliittista tahtoaan saada aikaan uudistuksia ja konkreettista edistystä muuan muassa parantamalla ja suojelemalla oikeuslaitoksen riippumattomuutta, vastuuvollisuutta ja lahjomattomuutta sekä jatkettava oikeusjärjestelmän uudistamista muun muassa laatimalla riippumaton analyysi syyttäjänvirastosta ottaen huomioon jo toteutetut uudistustoimenpiteet. Tältä osin olisi ponnisteltava erityisesti ylimmän tuomarineuvoston uudistuksen toteuttamiseksi, oikeuslaitoksen tarkastusviraston vahvistamiseksi ja rikoslainsäädännön nykyaikaistamiseksi. Erityisesti korkealla tasolla tapahtuvan korruption torjuntaa on tehostettava, jotta saadaan aikaan konkreettisia ja kestäviä tuloksia, muun muassa julkisten hankintakilpailumenettelyjen avoimuuden lisäämisessä. Erittäin tärkeää olisi hyväksyä pikaisesti uusi korruptiontorjuntalaki, mikä vahvistaisi käytännössä korruptiontorjuntastrategiassa esitetyt aikomukset. Osana tätä olisi perustettava pikaisesti yksi yhteinen, asianmukaisesti rahoitettu korruptiontorjuntaviranomainen, jolla on vahva ja riippumaton toimeksianto torjua korkean tason korruptiota. Toimia järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseksi olisi vauhditettava etenkin ammattimaisemman lainvalvonnan, kestävän, tehokkaan ja tuloksellisen tutkimuksen sekä varoittavien seuraamusten määräämisen avulla, tarvittaessa yhteistyössä muiden EU:n jäsenvaltioiden kanssa. Neuvosto toteaa myös, että on tärkeää ratkaista nopeasti kysymykset, jotka tällä hetkellä haittaavat sisäministeriön alaisuudessa toimivan järjestäytyntä rikollisuutta käsittelevän osaston sekä laittomasti hankittujen varojen menetetyksi tuomitsemista käsittelevän toimikunnan (Commission for Illegal Assets Forfeiture, CIAF) toimintaa.

6. Neuvosto antaa tunnustusta sille, että Romania on jatkanut merkittävää edistymistään monilla aloilla, mikä on merkki uudistusten paremmasta kestävyydestä. Keskeiset oikeuslaitoksen instituutiot ja lahjomattomuutta valvovat elimet ovat jatkaneet vaikuttavaa toimintaansa korkean tason korruption kitkemiseksi. Romanian oikeusjärjestelmän ammattimaisuus on kokonaisuudessaan parantunut edelleen. Kaiken kaikkiaan neuvosto katsoo, että jos Romania jatkaa tämänhetkistä myönteistä kehitystä toteuttamalla uudistuksia, vakiinnuttamalla edistyksen ja sisällyttämällä yhteistyö- ja seurantamekanismin tavoitteet kansallisiin politiikkoihinsa ja strategioihinsa, se on vähitellen varmistamassa uudistusten tarvittavan kestävyuden ja peruuttamattomuuden, minkä ansiosta se voi saavuttaa mekanismin tavoitteet.

Neuvosto toistaa myös, että kaikkien julkisten instituutioiden ja poliittisten toimijoiden laaja ja varaukseton poliittinen sitoutuminen uudistuksiin on tärkeää. Tämä koskee erityisesti korruption torjuntaa kaikilla tasoilla, oikeuslaitoksen riippumattomuuden kunnioittamista ja muita raportissa esiin tuotuja lahjomattomuuteen liittyviä kysymyksiä. Neuvosto toteaa, että avoimet ja ansioihin perustuvat nimitykset oikeuslaitoksen korkean tason tehtäviin ja ehdokkaiden ominaisuuksien tarkastelu tulevia vaaleja varten tarjoavat hyvän tilaisuuden saavuttaa lisäedistystä tältä osin. Neuvosto kannustaa Romaniaa ripeästi viimeistelemään ja hyväksymään vuosien 2015–2020 toimintaohjelman vuosia 2015–2020 koskevan oikeuslaitoksen kehittämisstrategian täytäntöönpanemiseksi ja uuden kansallisen korruptiontorjuntastrategian laatimiseksi.

7. Jo saavutetun tuntuva edistymisen pohjalta neuvosto kannustaa Romaniaa keskittämään toimensa saavutetun edistyksen vakiinnuttamiseen sekä tukemaan nyt käynnissä olevaa myönteistä kehitystä ottamalla huomioon kaikki komission kertomuksessaan esittämät suositukset. Tämä auttaisi osaltaan osoittamaan uudistusten kestävyuden, mikä luo pohjaa mekanismien kaikkien arviointiperusteiden tyydyttävälle täyttämislle lähitulevaisuudessa.

Romanian olisi lujitettava edelleen oikeuslaitoksen riippumattomuuden selkeässä kunnioittamisessa ja puolustamisessa saavutettua edistystä. Avoimet, selkeät ja ansioihin perustuvat nimitykset korkean tason tuomarinvirkeihin tarjoavat hyvän tilaisuuden osoittaa lisäedistystä. Keskeistä on myös jatkaa oikeuslaitoksen uudistusta muun muassa hyväksymällä ripeästi rikoslain ja rikosprosessilain muutokset hallituksen esittämään tapaan. Tuomioistuinten päätökset, myös ne, joilla vahvistetaan lahjontatuomiot, olisi pantava viipymättä täytäntöön kaikissa instituutioissa ja elimissä, myös Romanian parlamentissa. Ensisijaista on edelleen pyrkiä estämään ja torjumaan korruptiota, myös käsittelemällä sitä tehokkaalla ja varoittavalla tavalla kaikilla tasoilla ja kaikissa instituutioissa.

8. Neuvosto toteaa toistamiseen, että yhteistyö- ja seurantamekanismi on edelleen edistymisen kannalta hyödyllinen. Se on edelleenkin asianmukainen väline molempien jäsenvaltioiden auttamiseksi niiden uudistuspyrkimyksissä, jotta kummassakin valtiossa saadaan aikaan konkreettisia ja pysyviä tuloksia mekanismin tavoitteiden saavuttamiseksi. Neuvosto palauttaa mieleen olevansa valmis tukemaan Bulgarian ja Romanian tässä suhteessa toteuttamia toimia EU:n ja kahdenvälisen avun kautta. Mekanismia käytetään, kunnes kummaltakin jäsenvaltiolta näissä puitteissa odotetut tulokset on saavutettu. Neuvosto odottaa tässä yhteydessä komission seuraavia Bulgariaa ja Romaniaa käsitteleviä kertomuksia, jotka sen on määrä esittää vuoden kuluessa, ja pitää tervetulleena komission aikomusta jatkaa Bulgarian ja Romanian tilanteen tiivistä seurantaa ja pitää neuvosto säännöllisesti ajan tasalla.
-